

Protokół

33. posiedzenia, I. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 14. października 1903 r.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Teodor Bohaczewski.

Obecnych posłów 126.

Ze strony Rządu: c. k. Radca Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół trzydziestego pierwszego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół trzydziestego drugiego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzenia.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 14. października 1903 roku, które przydzielono następującym komisjom a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls. 3090, 3092, 3093, 3104, 3105, 3120, 3121, 3122, 3123.

Komisji szkolnej Ls. 3086, 3088, 3103, 3106.

Komisji gminnej Ls. 3091.

Komisji petycyjnej Ls. 3089, 3094.

Komisji administracyjnej Ls. 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3107.

Komisji dla ustawy o biurach pracy l.s. 3108-3112, 3113.

Komisji dla reformy wyborczej Ls. 3101, 3102, 3114-3119.

Po odczytaniu petycji Ls. 3096 Gminy Dąbie o wyłączenie z powiatu Pilzno a przydzielenie do powiatu mieleckiego przemawia p. Krempa popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonych interpelacyj.

Sekretarz p. Urbański czyta;

I n t e r p e l a c y a

posła Bujnowskiego i tow. do Pana komisarza rządowego. — Zważywszy, że kasa zaliczkowa w Nadwórninie nie wykazała za rok 1902 żadnego zysku z powodu straty poniesionej w pożyczkach, zważywszy, że administracja skarbowa w Nadwórninie, ba-

dając rachunki kasy zaliczkowej za rok 1902 znalazła, że Dyrekcyja kasy ratując swą wierzytelność zabipotekowaną na pewnej realności, kupiła ją na publicznej licytacji i wyłożyła w tym celu ze swych funduszków kwotę 3714 K. 46 h. i kwotę tę włożyła do zysków, zważywszy, że c. k. Starostwo w Nadwornie na tej podstawie wymierzyło kasie zaliczkowej w Nadwornie nakazem płatniczym z dnia 3. lipca 1903 l. 3.228 podatek zarobkowy w kwocie 398 K. 55 h. i w ten sposób opodatkowało kapitał nie dochód, zważywszy, że postępowanie takie jest jaskrawem naruszeniem §§. 92. i 93 ustawy z dnia 25. października 1896 Nr. 220 d. u. k., które za podstawę wymiaru podatku zarobkowego dla stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przyjmują czysty dochód, zważywszy, że podobna interpretacya powyższych przepisów ustawy zagrażałaby po prostu spółkom udziałowym, opartym na ustawie z d. 9. kwietnia 1873 Nr. 70 dz. pp., które nie są na zysk obliczone, ruiną, a na opodatkowanych działa demoralizująco przez nieposzanowanie prawa, zapytują podpisani P. komisarza rządowego w jaki sposób c. k. Rząd zdoła usprawiedliwić tak nielegalny wymiar podatku zarobkowego Kasie zaliczkowej w Nadwornie na rok 1903 przez c. k. Starostwo w Nadwornie i co zamierza uczynić aby temu zaradzić?

Interpelant:
Bujnowski w. r.

Romanowicz, Maiss, Rotter, Stapiński, Rutowski, Michański, Małachowski, Wurst, Tomaszewski, Koliszer, Jabłoński, Witosławski, Fruchtmann, Jahl, Bednarski, Michałowski, Lipiński.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempe i tow. do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie nadużyc przy wydzierzawieniu i pobieraniu myta drogowego jakoteż i mostowego przy moście rządowym na Wisłoce pod Mielcem.

Wiadomo jest powszechnie, że z dniem 1. stycznia 1903 wszystkie myta rządowe

tak na drogach jak również i na mostach zostały zniesione.

Głośna ta wiadomość została przyjęta przez ogół powiatu mieleckiego jako interesowanego, a należącego do wybitniejszych w kraju ale nie dotarła do Władzy urzędowej, skoro c. k. Starostwo w Mielcu zadzierzawiło prawo poboru myta przy moście rządowym na Wisłoce pod Mielcem i do dzisiejszego dnia zniesionem nie jest, a pobierane wedle wymiarów klasy III.

Jest to więc dziwnem i nie do pojęcia w jaki sposób myto na drodze i moście rządowym na Wisłoce dotąd istnieć może, skoro ustawowo z dniem 1. stycznia 1903 zniesione być powinno.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy J. W. Pan Komisarz rządowy jest gotów wyjaśnić interpelantom dlaczego dotychczas myto mostowe na drodze i moście rządowym na rzece Wisłoce pobieranem być może.

2. Czy i kiedy nareszcie J. W. Pan Komisarz rządowy uzna za stosowne jak najspieszniej zarządzić w myśl ustawy o zniesieniu myt — aby na drodze rządowej przy moście na rzece Wisłoce pod Mielcem zniesione zostało.

Lwów, 14. Października 1903.

Interpelujący:
Franciszek Krempe w. r.

Bojko, Stapiński, Barabas, Szwed, Barwiński, Potoczek, Szajer, Staruch, Huryk, Oleśnicki, Korol, Mazikiewicz, Ochrymowicz, Wilezkiewicz, Szponder, Mogilnicki.

Marszałek oznajmia, że interpelacye te odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem komisji dla ustawy o biurach pośrednictwa pracy o przedłożeniu Wydziału krajowego w tym przedmiocie.

Sprawozdawca czyta :

§. 4.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe mają za zadanie w interesie poszukujących pracy i pracodawców zamieszkałych w okręgu biura :

1. utrzymywać ewidencję popytu i podaży wszelkiego rodzaju pracy ;

2. udzielać interesowanym wiadomości o stosunkach zarobkowania ;

3. przeprowadzać porozumienie się między pracodawcami wszelkich kategorii, a szukającymi wszelkich rodzajów pracy.

W tym celu może biuro porozumiewać się z biurami w kraju za wiedzą biura krajowego (§. 13.), zaś o ile idzie o wysyłanie robotników poza granice kraju, musi to czynić za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego.

Marszałek odczytuje wniesioną do tego §-fu 4 poprawkę p. Oleśnickiego tej treści :

a) w ustępie 2 dodać po słowie „zarobkowania“ słowa : „w kraju i za granicą“,

b) w ostatnim ustępie opuścić słowa : „musi to uczynić za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego“ — a zamiast tego umieścić słowa : „z biurami pracy i pracodawcami za granicą“.

Izba popiera tę poprawkę p. Oleśnickiego

Przemawia p. Moysa.

Przemawia p. Maryewski i stawia następującą poprawkę :

„wnoszę opuścić drugą część §-fu 4, od słowa „W tym celu może biuro... aż do słów „za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego“, a na wypadek gdyby Izba nie uchwaliła tej poprawki, wnoszę, by druga część tego §-fu opiewała : „W tym celu może biuro porozumiewać się z biurami w kraju i po za krajem, po uwiadomieniu biura krajowego“.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Mogilnicki i wnosi poprawkę, aby opuścić w zupełności punkt 3 §-fu 4 opiewający :

„3. przeprowadzać porozumienie się między pracodawcami wszelkich kategorii, a szukającymi wszelkich rodzajów pracy“.

Izba popiera poprawkę p. Maryewskiego, a następnie poprawkę p. Mogilnickiego.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Mogilnicki.

Przemawia p. Rutowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że przyjmuje poprawkę a) p. Oleśnickiego — t. j. by w ustępie 2-gim §-fu 4 po słowie „zarobkowania“ dodać słowa „w kraju i za granicą“.

Marszałek wyjaśnia, że regulamin nie dopuszcza poprawek zmierzających do uchylania poszczególnych wniosków komisji, a tylko pozwala na głosowanie przeciw wnioskowi komisji, dlatego wzywa, by posłowie, którzy są za poprawkami zmierzającymi do opuszczania poszczególnych wniosków komisji, by głosowali przeciw tym wnioskowi komisji, następnie wyjaśnia w jaki sposób podda pod uchwałę Izby §. 4, wreszcie zapytuje, czy Izba nie ma nic przeciw temu sposobowi głosowania.

Izba zgadza się na ten sposób głosowania.

Izba uchwała pierwsze trzy ustępy §. 4 wraz z poprawką a) p. Oleśnickiego przyjętą przez p. sprawozdawcę tj. Izba uchwała odczytane przez Marszałka słowa :

„§. 4.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe mają za zadanie w interesie poszukujących pracy i pracodawców zamieszkałych w okręgu biura :

1. utrzymywać ewidencję popytu i podaży wszelkiego rodzaju pracy;

2. udzielać interesowanym wiadomości o stosunkach zarobkowania w kraju i za granicą“:

Następnie uchwała Izba osobno punkt 3 opiewający:

„3. przeprowadzać porozumienie się między pracodawcami wszelkich kategorii, a szukającymi wszelkich rodzajów pracy“, który to ustęp Marszałek poprzednio odczytuje.

Marszałek komunikuje w jaki sposób podda pod uchwałę Izby ustęp ostatni §-fu 4, a Izba zgadza się na ten sposób głosowania.

Izba odrzuca ostatni ustęp §-fu 4 według stylizacji p. Maryewskiego, który Marszałek poprzednio odczytuje, a oddzielnie uchwała pierwszą część tego ustępu według wniosku komisji tj. uchwała odczytane przez Marszałka słowa: „W tym celu może biuro porozumiewać się z biurami w kraju za wiedzą biura krajowego (§. 13), następnie odrzuca Izba drugą część ostatniego ustępu §-fu 4 według poprawki p. Oleśnickiego, odczytanej poprzednio przez Marszałka, a oddzielnie uchwała tę część ostatniego ustępu §-fu 4 zgodnie z wnioskiem komisji tj. uchwała słowa: „zaś o ile idzie o wysyłanie robotników po za granice kraju, musi to czynić za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego“, które Marszałek poprzednio odczytał.

Sprawozdawca czyta:

§. 5.

Okręg publicznego biura pośrednictwa pracy stanowi obszar jednego powiatu lub gminy miejskiej, względnie połączonych powiatów i gminy miejskiej, dla których biuro jest utworzone.

Izba uchwała bez rozprawy §. 5 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 6.

Koszta założenia i utrzymania biur powiatowych i miejskich pokrywać będą fundusze powiatów, względnie miast, dla których biura założone zostaną.

W razie utworzenia jednego biura dla dwóch lub więcej powiatów, lub też gminy miasta Lwowa i Krakowa i powiatu, stosunek, w jakim te powiaty względnie gminy miast mają się przyczynić do pokrywania kosztów biura, oznaczony zostanie w drodze wzajemnego porozumienia się między interesowanymi Reprezentacjami powiatowymi względnie miejskimi. W razie gdyby porozumienie do skutku nie przyszło, stosunek ten oznaczy Wydział krajowy według własnego uznania.

Na urządzenie i utrzymanie tych biur może Wydział krajowy według własnego uznania udzielać zasiłki w granicach funduszu na ten cel przez Sejm uchwalonego.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Oleśnicki i oświadcza, że cofa zgłoszoną do laski marszałkowskiej poprawkę do tego §-fu.

Przemawia p. Mogilnicki i stawia następującą poprawkę:

„§. 6 ma opiewać:

Koszta założenia i utrzymania biur powiatowych i miejskich pokrywać będą fundusze interesentów pracodawców bez regresu do szukających pracy“.

Izba popiera poprawkę p. Mogilnickiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca poprawkę p. Mogilnickiego, którą Marszałek odczytuje, a w osobnym głosowaniu uchwała §. 6 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 7.

Publiczne biura pracy spełniają swoje zadanie dla szukających pracy i zarobku bezpłatnie.

Od pracodawców wolno pobierać ta ryfową opłatę, której wysokość oznacza Wydział krajowy. Opłaty nie mogą być nigdy na zysk obliczone.

Izba uchwała bez rozprawy §. 7 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 8.

Urządzone w myśl niniejszej ustawy publiczne biura pośrednictwa pracy, urzędować będą na podstawie statutów, które określają szczegółowo sposób prowadzenia biura i tok jego urzędowania.

Rada miasta, względnie Rada powiatowa uchwała statut biura pośrednictwa pracy miejskiego, lub powiatowego, w ramach niniejszej ustawy i rozporządzeń wykonawczych. Statuta te, oraz ich zmiany podlegają zatwierdzeniu e. k. Namiestnictwa, po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

Jeżeli biuro powiatowe zaprowadzone będzie w myśl §. 3. orzeczeniem Wydziału krajowego, statut biura uchwała Wydział krajowy, a zatwierdza e. k. Namiestnictwo.

Przemawia p. Mogilnicki i ustawia formalny wniosek.

„§. 8 odsyła się do Wydziału krajowego z wezwaniem przedłożenia ramowego statutu organizacyi biur pośrednictwa pracy“.

Marszałek po odczytaniu formalnego wniosku p. Mogilnickiego, zapytuje wnioskodawcę, czy wnosi na odesłanie §. 8 do Wydziału krajowego jako do komisji, czy do Wydziału krajowego, jako do władzy.

P. Mogilnicki oświadcza, że wnosi na odesłanie §. 8 do Wydziału krajowego jako dokomisji.

Marszałek oznajmia, że wobec tego nie może poddać pod uchwałę Izby wniosku p. Mogilnickiego, gdyż regulamin nie dozwala na równoczesne przekazanie tej samej sprawy dwom odrębnym komisjom.

Sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała §. 8 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 9.

Publiczne miejskie i powiatowe biura pracy założone przed wejściem w życie niniejszej ustawy w miastach i powiatach, obowiązanych w myśl przepisów niniejszej ustawy do założenia publicznych biur pośrednictwa pracy, mają być urządzone według przepisów tej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 9 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 10.

Nadzór nad biurami miejskimi i powiatowymi sprawuje Wydział krajowy, stosownie do postanowień ustaw gminnych i ustawy o reprezentacyi powiatowej oraz postanowień niniejszej ustawy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 10 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 11.

Gdyby założone w myśl tej ustawy publiczne biuro pracy nie spełniało swoich zadań należycie, Wydział krajowy mocen będzie zażądać od reprezentacyi miasta względnie powiatu przeprowadzenia zmian koniecznych w jego urzędzeniu, aby zapewnić prawidłowy tok jego urzędowania, a ewentualnie przystąpi do zmiany statutu biura, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przewidzianego §. 8 niniejszej ustawy.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe, któreby działały wbrew prze-

pisom ustaw i wydanych dla nich statutów, mogą być przez c. k. Namiestnictwo za porozumieniem się z Wydziałem krajowym zawieszane w urzędowaniu aż do ich reorganizacyi.

Izba uchwała bez rozprawy §. 11 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 12.

Utworzone w myśl niniejszej ustawy publiczne powiatowe biuro pośrednictwa pracy, może być zwinięte czasowo na podstawie uchwały Rady powiatowej zatwierdzonej przez Wydział krajowy.

Izba uchwała bez rozprawy §. 12 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta i oznajmiwszy, że komisya dodaje do tego paragrafu końcowy dodatek:

§. 13.

Przy Wydziale krajowym będzie utworzone i utrzymywane kosztem kraju, biuro krajowe, którego zadaniem będzie:

a) prowadzić ewidencję podaży i popytu pracy w całym kraju, oraz zbierać i udzielać publicznym biurom pośrednictwa pracy, wiadomości o stosunkach zarobkowych pozakrajowych;

b) pośredniczyć pomiędzy publicznymi biurami całego kraju, oraz ewentualnie z zagranicą, z wykluczeniem bezpośredniego pośredniczenia pomiędzy poszukującymi pracy, a pracodawcami;

c) udzielać informacyi i pouczeń co do organizacyi biur, wypracowywać wzorowe statuty, oraz statuty dla poszczególnych publicznych biur miejskich i powiatowych;

d) służyć Wydziałowi krajowemu za organ kontroli i nadzoru nad biurami powiatowymi i miejskimi;

e) opieka nad sprawą wychodźstwa czasowego i stałego poza granice kraju i państwa.

Regulamin dla biura tego wyda Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Izba uchwała bez rozprawy §. 13 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

§. 14.

Wszystkie gminy i obszary dworskie obowiązane są na żądanie publicznych biur pośrednictwa pracy współdziałać w ich zadaniach.

Przemawia p. Oleśnicki i wnosi poprawkę, aby do §. 14 dodać końcowy ustęp tej treści: „za zapłatą wynagrodzenia wydatkowanych na ten cel przez gminy i obszary dworskie kosztów“.

Izba popiera poprawkę p. Oleśnickiego, którą Marszałek odczytuje.

Przemawia p. Bobrzyński i stawia następującą poprawkę:

„Do §. 14 dodać ustęp:

Potrzebnych w tym celu druków dostarczy im biuro założone przy Wydziale krajowym bezpłatnie“.

Izba popiera poprawkę p. Bobrzyńskiego.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała §. 14 zgodnie z wnioskiem komisji, dalej odrzuca poprawkę p. Oleśnickiego, którą Marszałek odczytuje, wreszcie uchwała oddzielnie poprawkę p. Bobrzyńskiego.

Sprawozdawca czyta :

§. 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa.

Izba uchwała bez rozprawy §. 15 zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowski em o publicznych biurach pośrednictwa pracy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim postanawiam co następuje:

Izba uchwała bez rozprawy tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem komisji.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania projektu powyższej nstawy bez czytania, uchwała Izba cały projekt powyższej ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania w następującem brzmieniu :

U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskim, o publicznych biurach pośrednictwa pracy.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskim postanawiam, co następuje :

§. 1.

Celem ułatwienia znalezienia pracy, służby i zarobku w ogóle z jednej, a robotników i sług wszelkiego rodzaju z drugiej strony, mają być zakładane i utrzymywane w kraju publiczne biura pośrednictwa pracy.

§. 2.

Gminy miast Lwowa i Krakowa obowiązane są założyć i utrzymywać publiczne biura pośrednictwa pracy.

§. 3.

Powiatowe publiczne biura pośrednictwa pracy mają być założone i utrzymywane przede wszystkim w tych powiatach, których Rady powiatowe uchwalą utworzenie takich biur, a następnie w tych powiatach, w których Wydział krajowy po wysłuchaniu opinii Rady powiatowej uzna potrzebę założenia takiego biura.

Wydział krajowy może także po wysłuchaniu opinii właściwych Rad powiatowych uznać potrzebę założenia takiego publicznego; wspólnego biura dla dwóch lub kilku sąsiadujących powiatów, ewentualnie, dla gminy miast Lwowa i Krakowa i powiatu po wysłuchaniu Rady miasta i Rady powiatowej.

§. 4.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe mają za zadanie w interesie poszukujących pracy i pracodawców zamieszkałych w okręgu biura;

1. utrzymywać ewidencję popytu i podaży wszelkiego rodzaju pracy :

2. Udzielać interesowanym wiadomości o stosunkach zarobkowania w kraju i zagranicą ;

3. przeprowadzać porozumienie się między pracodawcami wszelkich kategorii, a szukającymi wszelkich rodzajów pracy.

W tym celu może biuro porozumieć się z biurami za wiedzą biura krajowego (§. 13.) zaś o ile idzie o wysyłanie robotników poza granice kraju, musi to czynić za wiedzą i zezwoleniem biura krajowego.

§. 5.

Okręg publicznego biura pośrednictwa pracy stanowi obszar jednego powiatu lub

gminy miejskiej, względnie połączonych powiatów i gminy miejskiej, dla których biuro jest utworzone.

§. 6.

Koszta założenia i utrzymania biur powiatowych i miejskich pokrywać będą fundusze powiatów, względnie miast, dla których biura założone zostaną.

W razie utworzenia jednego biura dla dwóch lub więcej powiatów, lub też gminy miasta Lwowa i Krakowa i powiatu, stosunek, w jakim te powiaty względnie gminy miast mają się przyczynić do pokrywania kosztów biura, oznaczony zostanie w drodze wzajemnego porozumienia się między interesowanymi Reprezentacjami powiatowymi względnie miejskimi.

W razie gdyby porozumienie, do skutku nie przyszło, stosunek ten oznaczy Wydział krajowy według własnego uznania.

Na urządzenie i utrzymanie tych biur może Wydział krajowy według własnego uznania udzielać zasilki w granicach funduszu na ten cel przez Sejm uchwalonego.

§. 7.

Publiczne biura pracy spełniają swoje zadanie dla szukających pracy i zarobku bezpłatnie.

Od pracodawców wolno pobierać taryfową opłatę, której wysokość oznacza Wydział krajowy. Opłaty nie mogą być nigdy na zysk obliczone.

§ 8.

Urządzone w myśl niniejszej ustawy publiczne biura pośrednictwa pracy, urządzać będą na podstawie statutów, które określają szczegółowo sposób prowadzenia biura i tok jego urzędowania.

Rada miasta, względnie Rada powiatowa uchwała statut biura pośrednictwa pracy miejskiego, lub powiatowego, w ramach niniejszej ustawy i rozporządzeń wy-

konawczych. Statuta te, oraz ich zmiany podlegają zatwierdzeniu c. k. Namiestnictwa, po wysłuchaniu Wydziału krajowego.

Jeżeli biuro powiatowe zaprowadzone będzie w myśl §. 3. orzeczeniem Wydziału krajowego, statut biura uchwała Wydział krajowy, a zatwierdza c. k. Namiestnictwo.

§. 9.

Publiczne miejskie i powiatowe biura pracy założone przed wejściem w życie niniejszej ustawy w miastach i powiatach, obowiązanych w myśl przepisów niniejszej ustawy do założenia publicznych biur pośrednictwa pracy, mają być urządzone według przepisów tej ustawy.

§. 10.

Nadzór nad biurami miejskimi i powiatowymi sprawuje Wydział krajowy, stosownie do postanowień ustaw gminnych i ustawy o reprezentacji powiatowej oraz postanowień niniejszej ustawy.

§. 11.

Gdyby założone w myśl tej ustawy publiczne biuro pracy nie spełniało swoich zadań należycie, Wydział krajowy mocen będzie zażądać od reprezentacji miasta względnie powiatu przeprowadzenia zmian koniecznych w jego urządzeniu, aby zapewnić prawidłowy tok jego urzędowania, a ewentualnie przystąpi do zmiany statutu biura, z zastrzeżeniem zatwierdzenia przewidzianego §. 8. niniejszej ustawy.

Biura pośrednictwa pracy miejskie i powiatowe, któreby działały wbrew przepisom ustaw i wydanych dla nich statutów, mogą być przez c. k. Namiestnictwo za porozumieniem się z Wydziałem krajowym zawieszane w urzędowaniu aż do ich reorganizacji.

§. 12.

Utworzone w myśl niniejszej ustawy publiczne powiatowe biuro pośrednictwa pracy, może być zwinięte czasowo na pod-

stawie uchwały Rady powiatowej zatwierdzonej przez Wydział krajowy.

§. 13.

Przy Wydziale krajowym będzie utworzone i utrzymywane kosztem kraju, biuro krajowe, którego zadaniem będzie:

a) prowadzić ewidencję podaży i popytu pracy w całym kraju, oraz zbierać i udzielać publicznym biurom pośrednictwa pracy, wiadomości o stosunkach zarobkowych pozakrajowych;

b) pośredniczyć pomiędzy publicznymi biurami całego kraju, oraz ewentualnie z zagranicą, z wykluczeniem bezpośredniego pośredniczenia pomiędzy poszukującymi pracy, a pracodawcami;

c) udzielać informacyi i pouczeń co do organizacyi biur, wypracowywać wzorowe statuty, oraz statuty dla poszczególnych publicznych biur miejskich i powiatowych;

d) służyć Wydziałowi krajowemu za organ kontroli i nadzoru nad biurami powiatowymi i miejskimi;

e) opieka nad sprawą wychodźstwa czasowego i stałego poza granice kraju i państwa.

Regulamin dla biura tego wyda Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

§. 14.

Wszystkie gminy i obszary dworskie obowiązane są na żądanie publicznych biur pośrednictwa pracy współdziałać w ich zadaniach.

Potrzebnych w tym celu druków dostarczy im biuro, założone przy Wydziale krajowym, bezpłatnie.

§. 15.

Wykonanie tej ustawy poruczam Moim Ministrom spraw wewnętrznych, handlu i rolnictwa.

Sprawozdawca czyta: oświadczywszy, że komisya dodaje do rezolucyi I. 1 końcowy dodatek tak, że rezolucye opiewają:

R e z o l u c y e.

Sejm wzywa c. k. Rząd:

I. 1. aby zbadał, czy istniejące w kraju przedsiębiorstwa stręczenia pracy ściśle odpowiadają warunkom udzielonego konsensu i przepisów obowiązujących ustaw i stosownie do wyniku badania postąpił; „i ażeby przy załatwieniu podań o nowe koncesyje przepisów określających warunki udzieleniom koncesyi ściśle przestrzegał;“

2. aby pokątnych stręczycieli pracy ściśle i obowiązujące przepisy stosował do nich z całą surowością;

3. ażeby przy robotach wykonywanych przez c. k. Rząd posługiwały się tegoż organa wykonawcze publicznymi biurami pośrednictwa pracy;

4. aby wyjednał w drodze ustawodawczej uwolnienie od opłaty pocztowej korespondencyi publicznych biur pośrednictwa pracy.

II. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby poczynił bezwłocznie kroki do utworzenia krajowego biura pośrednictwa pracy.

Marszałek ctwierza rozprawę ogólną.

Przemawia p. Małachowski i cofa postawioną rezolucyę osobną w tej sprawie.

Przemawia p. Oleśnicki.

Przemawia p. Mogilnicki.

Przemawia p. Huryk.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Rutowski.

Przemawia p. Komisarz rządowy.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy rezolucyę I. 1, 2, 3, 4, następnie rezolucyę II., głosując nad każdą z tych rezolucyj osobno, które p. sprawozdawca po kolei odeczytnie.

Następuje :

Sprawozdanie komisji szkolnej o stanie szkół średnich w roku 1900/1901 i 1901/1902 na podstawie sprawozdania c. k. Rady szkolnej krajowej.

Sprawozdawca p. Stanisław Tarnowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbanckiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji :

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

I. Sprawozdanie c. k. Rady szkolnej, o stanie szkół średnich z lat 1900/1901 i 1901/1902 przyjmuje Sejm do wiadomości.

II. Sejm przyjmuje z uznaniem do wiadomości oświadczenie złożone przez reprezentanta władzy szkolnej w komisji szkolnej że władza szkolna zdaje sobie w zupełności sprawę z grozy i niebezpieczeństwa, jakie z powodu agitacji socjalnych i politycznych zagraża interesowi szkoły i młodzieży i że gdyby agitacja ta między młodzieżą szkolną nie miała rychło ustać w zupełności, władza szkolna „nie cofnie się przed najenergiczniejszymi środkami, aby z rozwagą i spokojem ale stanowczo położyć jej tamę“.

III. Wzywa się c. k. Rząd, aby w miarę spodziewanego przybytku sił nauczycielskich zakładał nowe szkoły średnie.

IV. Wzywa się c. k. Rząd, ażeby oprócz zakładania nowych szkół średnich, zastanowił się nad niezwykłym a jednostronnym napływem młodzieży do gimnazjów w Galicyi i tak przez szybsze zakładanie szkół z kierunkiem praktycznym, jak przez inne uregulowanie uprawnień uczniów szkoły takie kończących, zapobiegł szkodliwym skutkom, jakie dla młodzieży kończącej uniwersytet, mógłby wywołać nadmiar kandydatów na ograniczoną liczbę posad w zawodach wymagających studiów gimnazjalnych, względnie uniwersyteckich.

V. Wzywa się c. k. Rząd, aby ustanowił większą liczbę posad krajowych Inspektorów szkół średnich.

VI. Wzywa się c. k. Rząd, aby naukę religii uczynił przedmiotem egzaminów dojrzałości.

VII. Wzywa się c. k. Rząd, aby naukę historii kraju rodzinnego uczynił obowiązkową w gimnazyjach.

VIII. Wzywa się c. k. Rząd, iżby przy szkołach średnich zaprowadził dozór nad zdrowiem uczniów, przez ustanowienie lekarzy szkolnych.

Tem samem załatwione są petycje : miasta Gorlic l. 2073; miasta Jaworowa l. 1067; Wydziału powiatowego w Rawie ruskiej l. 664; Wydziału Rady powiatowej w Tarnobrzegu l. 2669.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia ks. Arcybiskup Theodorowicz.

Przemawia p. Oleśnicki i stawia następującą rezolucję :

Wzywa się c. k. Rząd!

a) ażeby obmyślił i przeprowadził środki celem skuteczniejszej nauki języka niemieckiego w szkołach średnich;

b) ażeby przeprowadził reformę nauki języka ruskiego w szkołach realnych w ten sposób, by język ten był przedmiotem nauki już od pierwszej klasy;

e) ażeby postarał się o zaspokojenie potrzeb religijnych uczniów gr. kat. obrządku w gimnazyjach Galicyi zachodniej, przy których gr. kat. katecheci nie są ustanowieni — przez ustanowienie wspólnego katechety dla kilku gimnazyjów, któryby po kilka tygodni w roku w każdym gimnazjum, młodzież gr. kat. z przepisami liturgicznymi wedle obrządku gr. kat. mógł zaznajomić i dla tychże funkcyj duchowne wedle obrządku gr. kat. mógł sprawować;

d) ażeby przeprowadził zmianę w planie naukowym gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie w ten sposób, by religia

gr. kat. w tem gimnazyum była w ruskim języku wykładana — i

e) by jak najrychlej przystąpił do budowy budynku celem pomieszczenia gimnazyum Eranciszka Józefa w Tarnopolu.

Przemawia p. Wilczkiewicz.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania interpelacyi.

Sekretarz p. Lubomirski czyta:

I n t e r p e l a c y a

do Pana c. k. Komisarza Rządowego.

Podpisani zapytują Wysoki c. k. Rząd dlaczego nie przystąpił dotychczas do wykonania licznych uchwał Wysokiego Sejmu w przedmiocie zmiany względniejszego wykonania ustawy o księgosuszu z dnia 29. lutego 1880 Nr. 37 Dz. p. p. i rozporządzenia Ministerstwa z dnia 12. kwietnia 1880 Nr. 36 Dz. u. p. Odnosne całkiem słuszne skargi i zażalenia włościan są już od roku 1895 przedmiotem częstych obrad Wysokiego Sejmu. — C. k. Rząd jednak pomimo danych przyrzeczeń, dotychczas żadnej akcyi w tym kierunku nie przedsięwziął a jeśli jakie, tylko przedwstępne badania poczynił, postępują one nadzwyczaj powol-

nym krokiem, choć sprawa ta jest dla gospodarzy włościańskich mieszkających w powiatach granicznych, pierwszorzędnej wagi wyczekują jej załatwienia z wielkiem upragnieniem, czego najwymowniejszym dowodem ustawiczne skargi i petyeye.

Lwów, 14. października 1903.

Interpelant:
poseł Jerzy Baworowski

Skołyszewski, M. Urbański, Lityński, Kramarczyk, Vivien, Białoskórski, Staruch, Huryk, Oleśnicki, Michałowsski, Bynownikowski, W. Dzieduszycki, Korytowski, Szayer, Fedorowicz, Garapich, Mycielski, Czaykowski, Paygert, Mosysa, Horodyski, Stojalowski, Potoczek, Götz, Sękowski, Krzysztofowicz, J. Urbański, Zaleski, Płocki, Z. Skrzyński, M. Torosiewicz, T. Cieński, Trzeciecki.

Marszałek oznajmia, że interpelację tę odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następne na dzień 15. października 1903 godzina 10. przedpołudniem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 4 minut 15 po południu.

Marszałek krajowy:

St. Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbański w. r.
Kazimierz Lubomirski w. r.

